

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/120/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224202048
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1224202048.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudkýň JUDr. Janky Benkovičovej a JUDr. Táne Šefčíkovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., narodený XX.XX.XXXX a C. B., narodený XX.XX.XXXX, obe bytom A. D. XXXX/XX, E., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, so sídlom Vazovova 7/ A, Bratislava, deti rodičov – matky: F. G. H., narodená XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, E., právne zastúpená: JUDr. Andrej Gara, advokát, so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, a otca: F. F. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom A. D. XXXX/XX, E., právne zastúpený: PP & Co, s.r.o., so sídlom Pribinova 20, Bratislava, IČO: 50 491 300, v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava II č. k. 26P/70/2024 – 230 z 22. júla 2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Uznesením súd prvej inštancie návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (výrok I.).

1.1 Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že matka sa návrhom zo dňa 12.06.2024, domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým zaviazhe otca povinnosťou prispievať na výživu maloletého A. sumou 300 eur mesačne, a to vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky do právoplatného rozhodnutia vo veci samej a ktorým zaviazhe otca povinnosťou prispievať na výživu maloletého C. sumou 250 eur mesačne, a to vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. O trovách konania žiadala rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Neodkladné opatrenie matka žiadala nariadiť z dôvodu, že nezvláda financovať všetky náklady súvisiace so stravou, s ošatením, zdravotnou starostlivosťou o obe maloleté deti, teda žiadala v predmetnej veci o ingerenciu súdu. Matka je zamestnaná na trvalý pracovný pomer u zamestnávateľa Základná škola J. X, E. a jej čistý mesačný príjem predstavuje sumu 1.500 eur. Matka nedisponuje informáciou o mesačnom príjme otca, avšak uvádzala, že životná úroveň rodičov je v mimoriadnom nepomere v prospech otca, ktorý si svoje povinnosti vo vzťahu k maloletým deťom neplní. Otec je konateľom spoločnosti C. C. K., A. A., L.: XX XXX XXX. Matka sa snažila s otcom o výške výživného veľakrát dohodnúť, avšak bezúspešne. Podľa matky, zárobkové príjmy, respektíve potencialita príjmu sú priaznivejšie na strane otca ako matky. Pri finančných výdavkoch na maloleté deti jej pomáhajú starí rodičia maloletých namiesto otca. Matka vyčerpala všetky svoje finančné prostriedky a nedokáže ďalej pokryť odôvodnené potreby maloletých detí. Podľa nej je dôvodné sa obávať, že ak súd nezasiahne okamžite formou neodkladného opatrenia a nenariadi platiť výživné aspoň v nevyhnutnej miere, matka ďalej nebude schopná sama uspokojovať základné potreby svojich detí, nakoľko otec sa úmyselne vyhýba plneniu zákonnej vyživovacej povinnosti.

1.2 V konaní mal za osvedčené, že Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo dňa 09.05.2022, sp. zn. B1-3P/33/2020-379, vo výrokoch I., II., III. a V. právoplatným dňa 18.11.2022, rozviedol manželstvo

rodičov maloletých (výrok I.), maloleté deti boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov (výrok II.), ďalej súd rozhodol, že zastupovať maloletých a spravovať ich majetok budú obidvaja rodičia (výrok III.), otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletého A. v sume 100 eur mesačne a na maloletého C. v sume 100 eur mesačne (výrok IV.) a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok V.). Proti výroku IV. podala matka včas odvolanie dňa 14.11.2022. Krajský súd v Trnave rozhodol o odvolaní matky uznesením zo dňa 27.11.2023, sp. zn. 13CoP/77/2023-446, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. zrušil a vec vrátil v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd vo veci sp. zn. B1-3P/33/2020 vytýčil termín pojednávania na deň 03.09.2024.

1.2.1 Obaja maloletí pochádzajú z dnes už rozvedeného manželstva rodičov, matky F. G. H. a otca F. F. B., ktorí sú účastníkmi konania. Obaja rodičia nemajú ďalšiu vyživovaciu povinnosť, iné deti ako maloletých nemajú. V súčasnosti sa realizuje styk v zmysle rozsudku Mestského súdu Bratislava II, (predtým Okresný súd Bratislava I) zo dňa 09.05.2022, ktorým boli maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti zabezpečovanej v rovnakej dĺžke zo strany obidvoch rodičov, v týždňových intervaloch.

1.2.2 Mesačné náklady na maloletého A. matka vyčíslila na sumu 829 eur (náklady na školu, ktoré pozostávali z výdavku na ZRPŠ v sume 2 eur, ŠKD v sume 40 eur, jedálne v sume 12 eur a doprave do školy v sume 200 eur. Ďalej náklady na oblečenie, obuv v sume 50 eur mesačne, strava v sume 200 eur, poistenie v sume 80 eur, voľný čas (divadlo, kino, aquapark) v sume 60 eur, drogéria v sume 50 eur, lieky v sume 40 eur, zubár v sume 5 eur, bývanie pomerne na dieťa v sume 14 eur a mimoriadne výdavky pozostávajúce z výdavku na dovolenku v sume 25 eur, sviatkov/Vianoc v sume 21 eur a detskej izby v sume 30 eur).

1.2.3 Mesačné náklady na maloletého C. matka vyčíslila na sumu 817 eur (náklady na školu, ktoré pozostávali z výdavku na ZRPŠ v sume 2 eur, ŠKD v sume 28 eur, jedálne v sume 12 eur a doprave do školy v sume 200 eur. Ďalej náklady na oblečenie, obuv v sume 50 eur mesačne, strava v sume 200 eur, poistenie v sume 80 eur, voľný čas (divadlo, kino, aquapark) v sume 60 eur, drogéria v sume 50 eur, lieky v sume 40 eur, zubár v sume 5 eur, bývanie pomerne na dieťa v sume 14 eur a mimoriadne výdavky pozostávajúce z výdavku na dovolenku v sume 25 eur, sviatkov/Vianoc v sume 21 eur a detskej izby v sume 30 eur).

1.2.4 Matka má príjem od zamestnávateľa Základná škola J. X, E. od 01.11.2022 doteraz s priemerným vymeriavacím základom v sume 1 461,18 eur mesačne (t. j. ide o príjem, ktorý je neznižovaný o zaplatené poistné na povinné verejné zdravotné poistenie a poistné na povinné sociálne poistenie). Z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni súd zistil, že otec bol zamestnaný od 23.11.2020 – 31.08.2023 u zamestnávateľa C., A. s priemerným mesačným vymeriavacím základom v sume 1 450,05 eur (t. j. ide o príjem, ktorý je neznižovaný o zaplatené poistné na povinné verejné zdravotné poistenie a poistné na povinné sociálne poistenie). Od 01.09.2023 doteraz má otec príjem od zamestnávateľa M. N. O. A. A., A. s priemerným vymeriavacím základom od septembra 2023 doteraz v sume 6 301,40 eur mesačne (t. j. ide o príjem, ktorý je neznižovaný o zaplatené poistné na povinné verejné zdravotné poistenie a poistné na povinné sociálne poistenie).

1.2.5 Mesačné náklady na maloletého A. otec vyčíslil na sumu 527 eur (náklady na stravu v sume 150 eur, na hygienu v sume 20 eur, na oblečenie, obuv v sume 50 eur mesačne, na zdravotnú starostlivosť v sume 20 eur, na výdavky spojené so školou, ktoré pozostávali z výdavku na ŠKD a stravu v sumách 40 a 12,16 eur, na squash v sume 40 eur, na futbal v sume 40 eur, na angličtinu v sume 45 eur. Ďalej je to výdavok na vreckové v sume 10 eur, voľnočasové aktivity, dovolenky v sume 50 eur, športová výbava v sume 30 až 40 eur mesačne a cestovné v sume 20 eur mesačne).

1.2.6 Mesačné náklady na maloletého C. otec vyčíslil na sumu 575 eur (náklady na stravu v sume 150 eur, na hygienu v sume 20 eur, na oblečenie, obuv v sume 50 eur mesačne, na zdravotnú starostlivosť v sume 20 eur, na výdavky spojené so školou, ktoré pozostávali z výdavku na ŠKD a stravu v sumách 28 a 12 eur, na squash v sume 40 eur, na futbal v sume 40 eur, na angličtinu v sume 45 eur. Ďalej je to výdavok na vreckové v sume 10 eur, voľnočasové aktivity, dovolenky v sume 50 eur, športová výbava v sume 30 až 40 eur mesačne, plávanie v sume 55 eur mesačne a cestovné v sume 20 eur mesačne).

1.3 Vec právne posúdil ako nárok rodiča a maloletého dieťaťa na bezodkladnú úpravu pomerov, a to podľa § 2 ods. 1, § 360 ods. 1, § 366 CMP (zákon číslo 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov, ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 veta prvá CSP (zákon číslo 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, ďalej len „CSP“), článku 24 Charty základných práv Európskej únie, článku 3 ods. 1 a článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa a § 36 ods. 1 veta prvá, druhá, štvrtá a § 28 ods. 2 Zákona o rodine a dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný.

1.4 Na vecné odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že zo strany matky nebola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov maloletých formou neodkladného opatrenia a zároveň zo strany súdu nebolo zistené ani žiadne potenciálne ohrozenie, ktoré by si nariadenie neodkladného opatrenia na úkor vykonaného dokazovania vyžadovalo. Súd v tejto súvislosti konštatoval, že z bločkov a z výpisov účtov nie je zrejmé, o či výdaj ide, to znamená, že súdu nie je známe, či matka ním osvedčuje výdavky na maloletých, alebo svoje, ďalej na základe výpisov z účtu na č. I. 25 – č. I. 113 je súdu známa len súhrnná čiastka a nie je známe z čoho presne sa táto suma skladá.

1.4.1 Súd prvej inštancie nepovažoval náklady na maloletého A. v sume 136 eur mesačne (výdavok na voľný čas v sume 60 eur, mimoriadne výdavky na dovolenky, sviatky, Vianoce a detskú izbu v sume 76 eur mesačne) za náklady spojené s uhrádzaním základných životných potrieb maloletého A.. Analogicky v prípade maloletého C., náklady v sume 136 eur mesačne (výdavok na voľný čas v sume 60 eur, mimoriadne výdavky na dovolenky, sviatky, Vianoce a detskú izbu v sume 76 eur mesačne) súd nepovažoval za náklady spojené s uhrádzaním základných životných potrieb maloletého C.. Súdu sa ďalej zdali nepríjemné náklady na stravu maloletého v sume 200 eur mesačne, na dopravu v sume 200 eur mesačne a na drogériu v sume 50 eur mesačne. Názor súdu spočívajúci v hodnotení týchto nákladov za nepríjemné je odôvodnený priloženými pokladničnými dokladmi (bločkami), výpismi z účtov. Čo sa výdavkov na stravu maloletých týka, súdu prišla suma 200 eur mesačne na každého maloletého nepríjemne vysoká, a to aj za predpokladu, že súdu je známa informácia, že ceny základných potravín za poslednú dobu narástli. Súd zdôvodňuje jeho tvrdenie o nepríjemnosti výdavkov na stravu pre maloletých hlavne na základe výpisov z účtu, z ktorých mal preukázané, že matka sa s maloletými stravuje v reštauračných zariadeniach. Súd konštatoval, že náklad na dopravu v sume 200 eur mesačne na každého maloletého je nepríjemne vysoký z dôvodu, že matka býva na adrese I. XXX/XX, E., t. j. vo štvrti O. a v tejto súvislosti súd oboznámil matku maloletých so skutočnosťou, že E. ako hlavné mesto má kvalitnú a rozvinutú sieť spojov mestskej hromadnej dopravy, ktorá prechádzala i prechádza neustálo modernizáciou.

1.4.2 S poukazom na uvedené skutočnosti prvoinštančný súd nezistil také vážne ohrozenie maloletých detí, ktoré by vyžadovalo okamžitý zásah súdu, a preto návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Uznesenie napadla riadnym a včasným odvolaním matka maloletých detí s návrhom na jeho zmenu úplným vyhovením jej návrhu, vniac súd prvej inštancie, že tento dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci.

2.1 Na odôvodnenie odvolania uviedla, že sa nestotožňuje s argumentáciou súdu, že otec pravidelne, dokonca aj posledný mesiac, maloletým nakupuje nové oblečenie. Otec sa nepodieľa na kúpe adekvátneho oblečenia pre maloleté deti. Maloleté deti po návrate od otca prichádzajú k matke špinavé a zanedbané. Otec ich aj niekoľko dní necháva v rovnakom oblečení, namiesto toho, aby im zabezpečil čisté a počasie primerané oblečenie. Otec maloleté deti oblieka do školy, do vecí, ktoré maloleté deti nosili pred tromi-štyrmi rokmi, z ktorých už dávno vyrástli. Nové, adekvátne oblečenie veku a počasie tak musí vždy zabezpečiť iba matka, ktoré si maloleté deti nosia k otcovi

2.2 Matka mala za to, že súd vychádzal z nepresných a nedostatočných informácií a dôkazov, keď vychádza len z vyjadrenia otca, kedy dospel k záveru, že otec prispieva na výživu maloletých hradením mnohých výdavkov, či nakupuje maloletým nové oblečenie. Z pokladničných bločkov, ktoré predložil konajúcemu súdu otec, vyplýva, že otec nakupuje maloletým oblečenie, ale len na krúžky ako je futbal, squash, ktoré nemožno považovať za nevyhnutné oblečenie, ktoré nie je vhodné do školského

zariadenia. Matka rovnako zakúpila maloletým deťom športové oblečenie, zimné oblečenia a obuv, ktoré sa jej po návrate maloletých detí od otca už nevrátilo.

2.3 Vzhľadom na skutočnosť, že maloleté deti sa vyvíjajú a rastú, má zvýšené náklady na ich obuv a ošatenie a najmä na stravu. Pokrývanie týchto výdavkov je opakované aj niekoľkokrát v priebehu roka, nakoľko je zrejmé, že už po pár mesiacoch sú im veci malé a tým nepoužiteľné. V tejto súvislosti uvádzala, že otec okrem zamestnania vykonáva aj podnikateľskú činnosť. Je jediným spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti C. C. K., A. A., ktorej predmetom činnosti sú kombinované administratívno-kancelárske činnosti. Zárobkové možnosti, inak povedané potencialita príjmov, sú tak priaznivejšie na strane otca ako matky. Pravdou je, že matka, bez pomoci otca, aj napriek jej veľkej snahe, nedokáže užiť maloleté deti a zabezpečiť im adekvátnu životnú úroveň. Dieťa by malo mať rovnakú životnú úroveň a komfort, ako majú rodičia, v tomto prípade otec.

2.4 Podľa názoru matky pod pojmom „nevyhnutná miera“ treba mať na mysli takú mieru, ktorá prispeje k zabezpečeniu základných potrieb dieťaťa. Medzi základné potreby patrí predovšetkým bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky. Pre úplnosť matka dodala, že náklady maloletých sú v pomere k príjmom matky tak vysoké, že matka je nútená si na úhradu potrieb maloletých detí požičiavať finančné prostriedky od rodiny a priateľov. Na rozdiel od toho otec, ktorý má dostatočné finančné zabezpečenie. V tejto súvislosti rovnako uvádzala, že otec poberá od roku 2017 rodinné prídavky na maloleté deti. Rovnako tak do konca roka 2023 poberal na maloleté deti daňový bonus.

2.5 Rovnako sa matka nestotožňovala s tvrdením prvoinštančného súdu, že výdavky na maloletých, ktoré sú spojené so vzdelaním maloletých (ZRPŠ, ŠKD, jedáleň, záujmové krúžky) či poistenie súd považuje za otázku, ktorá je predmetom dokazovania vo veci samej a vyriešenie otázky, ktorý z rodičov tieto náklady v skutočnosti znáša súd ponechá na rozhodnutie vo veci samej, nakoľko je všeobecne zaužívané, že za nevyhnutné základné potreby patrí predovšetkým bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, čo vyplýva aj z rozsiahlej ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších autorít.

2.6 Matka v ďalšom namietala, že kolízna opatrovníčka sa jej aj napriek opakovanej intervencii takmer 2 roky neozvala. Matka mala aj má záujem spolupracovať s kolíznym opatrovníkom, avšak pri apelácii ohľadom starostlivosti otca o maloleté deti v minulosti, kde dodnes nedostala žiadnu odpoveď, svoju snahu situáciu riešiť prostredníctvom kolízneho opatrovníka vzdala a prestala ju kontaktovať úplne. Dňa 02.07.2024 sa kolízna opatrovníčka domáhala prešetrenia pomerov u matky, čo však pre matku nebolo možné z dôvodu, že sa nachádzala s deťmi mimo E.. Pre matku z dôvodu opravy motorového vozidla nebolo možné dostaviť sa na nasledujúci deň v čase 07:30 hod. do Bratislavy na prešetrenie. Nasledujúci týždeň bola matka s maloletými mimo Slovenskej republiky, a tak sa opätovne nemohla dostaviť na prešetrenie, o čom kolízneho opatrovníka vopred prostredníctvom mailovej komunikácie informovala. Na základe vyššie uvedeného je absurdné označovať matku za nespolupracujúcu, keďže matka sa prešetreniu úmyselne nevyhýba ani nevyhýbala. Z objektívnych dôvodov sa matka nemala možnosť prešetrenia zúčastniť, čo však súd žiadnym spôsobom nezobral do úvahy.

2.7 V súvislosti s nesprávnym právnym posúdením veci poukázala matka na ustálenú rozhodovaciu prax všeobecných súdov (napr. uznesenie KS BA zo dňa 10.6.2020, sp. zn.: 20CoP/55/2020, uznesenie OS BA III zo dňa 1.8.2018, sp. zn.: 39P/193/2018), v zmysle ktorej určenie rozsahu výživného, aj pokiaľ ide o mieru nevyhnutnú, vyplýva z potrieb detí, ktoré sú ovplyvnené životnou úrovňou ich rodičov a ich majetkovými pomermi. U niektorého dieťaťa môžu byť vyššie nevyhnutné potreby, napríklad z dôvodu jeho zdravotného stavu, z dôvodu, že navštevuje súkromnú školu, kde sa platí školné omnoho vyššie ako v štátnej škole, a pod. Taktiež sa nevyhnutná miera výživného odvíja aj od doposiaľ poskytovanej životnej úrovne deťom, a teda zákonite aj od životnej úrovne a pomerov ich rodičov. Ďalej poukazovala napríklad na uznesenie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 18.8.2018, sp. zn. 39P/193/2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.12.2018, sp. zn. 11CoP/497/2018, ktorým bolo nariadené platenie nevyhnutného výživného na maloleté deti vo výške 900 eur a 800 eur mesačne až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, a to iba na podklade toho, že maloleté deti navštevujú súkromné školské zariadenie.

2.8 Podľa názoru matky súd žiadnym spôsobom skutočnosť, že ceny základných potravín za poslednú dobu narástli nezohľadnil vo svojom odôvodnení. V tejto súvislosti matka uvádzala, že menu v McDonald's vo výške 27 eur raz za čas pre dve deti a rodiča je bežnou sumou, ktorú dnes kupujúci nechávajú vo fastfoode pri kúpe malého občerstvenia. K bežným cukrovinkám uvádzala, že ide o maloleté deti, ktoré si žiadajú určité množstvo príjmu cukrovínok. V tejto súvislosti zdôrazňovala, že príjmové a majetkové pomery otca sú vysoko nadštandardné, o čom súd má vedomosť z odpovede na lustráciu Sociálnej poisťovne, a preto v danej situácii nie je dôvodné, aby sa otec nepodieľal na základnej výžive maloletých detí v súlade s ich odôvodnenými a preukázanými potrebami. Matka si plní vyživovaciu povinnosť aj výkonom osobnej starostlivosti a nemožno od matky, najmä v situácii, keď sú majetkové pomery otca nadštandardné, požadovať, aby hradila pomernú väčšinu výdavkov sama. V prípade ak otec nebude mať súdom stanovenú vyživovaciu povinnosť k maloletým, na ich výžive sa dobrovoľne podieľať nebude, o čom sa matka už niekoľkokrát počas celej doby súdnych konaní presvedčila. Pre matku je aktuálna situácia ďalej likvidačná, a preto je potrebná bezodkladná ingerencia súdu.

3. Otec maloletých detí sa k odvolaniu matky vyjadril tak, že sa plne stotožňuje s uznesením súdu, ktoré je vo výroku vecne správne. Namietal hlavne, že matka na jednej strane uvádzala, že nemá finančné pokrytie ani základných životných potrieb, avšak na strane druhej, pojednávajúce vo veci samej bolo viac krát odročené napríklad z dôvodu matkinej dovolenky s maloletými deťmi v Znojme alebo z dôvodu účasti matky na konferencii v Rakúsku. Sama matka vo svojom odvolaní uvádza, že neposkytla kolíznemu opatrovníkovi súčinnosť lebo bola matka s maloletými mimo Slovenskej republiky.

3.1 Otec pravidelne zabezpečuje maloletým nové oblečenie, čo bolo súdu takisto preukázané. Otec teda naďalej absolútne odmietal súvisiace tvrdenia matky o tom, že adekvátne oblečenie zabezpečuje len ona, pričom poukazoval na rozporuplné tvrdenia matky, ktorá na jednej strane uvádzala, že otec maloletým adekvátne oblečenie nekupuje a oblieka ich do starých a malých vecí, na strane druhej uvádzala, že otec vlastne oblečenie maloletým kupuje, ale len na ich športové aktivity. Matka skutočne vynaložené výdavky na maloleté deti žiadnym spôsobom nepreukázala, len ich konštatovala, zatiaľ čo otec priložil k svojmu vyjadreniu aj reálne potvrdenia o tom, že nižšie uvedené výdavky na maloletých aj sám uhradil. Otec kúpil maloletým v rámci poslednej doby posteľné prádlo, vankúše a paplóny v hodnote približne 100 eur, veci na šnorchovanie a plávanie, ošatenie či dáždnyky. Medzi výdavky maloletých, ktoré v plnom rozsahu hradí otec patria aj náklady na bývanie maloletých u otca a poistenie. Otec takisto uhradil sám dva tábory – anglický a športový tábor, na ktorých sa matka odmietla spolupodieľať. Otec bol v priebehu tohtoročných letných prázdnin s maloletými na víkend v Chorvátsku.

3.2 Otec v ďalšom poukazoval, že výdavky vyčíslené matkou sú nereálne, žiadnym spôsobom zdokumentované a sú takmer dvojnásobne vyššie oproti tým, ktoré uvádza a popisal otec a ktoré aj reálne uhradil. Matka v dokumentoch, ktoré boli predložené súdu uvádzala vysoké mesačné náklady na kozmetiku a iné nadštandardné položky, ktoré so základnými a odôvodnenými potrebami nemajú nič spoločné. Jediné čo sa matke podarilo v predmetnom konaní preukázať je jej vyšší životný štandard. Otcovi pripadá takáto argumentácia matky skutočne zvláštna, keďže otec hradí väčšinu výdavkov maloletých, a to aj s prihliadnutím na zmienené, čo je však pre otca prirodzené a náklady, ktoré na maloletých vynakladá, sa takisto od rozhodnutia vydaného v roku 2022 navýšili. Otec uvádzal, že sa takisto okrem plnenia vyživovacej povinnosti podieľa na rodičovských povinnostiach aj prostredníctvom osobnej starostlivosti a často zabezpečuje otec o deti starostlivosť aj nad rámec styku určeného rozhodnutím súdu po dohode s matkou. Matka naopak tento rok odmietla zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti v čase, kedy bol otec v nemocnici, čo otec súdu takisto už preukázal. Otec sa maloletým venuje aj v rámci školských povinností a poctivo sa s nimi pripravuje a učí.

3.3 Otec uvádzal rovnako, že nemá žiadny iný príjem ako príjem zo zamestnania, predmetná spoločnosť už dlhodobo neprodukuje žiadny zisk, o čom predložil aj poslednú účtovnú závierku, nemá v žiadnom prípade čistý príjem 6.000 eur, keďže na základe predloženého potvrdenia od zamestnávateľa dosahuje mesačný čistý príjem maximálne vo výške 4.500 eur. Otec súdu v odvolaní priložil dve tabuľky – rozpis výdavkov na obe maloleté deti, s ktorými sa súd oboznámil. V nadväznosti na konkrétnu rozhodovaciu prax všeobecných súdov, na ktorú poukazovala matka v odvolaní otec poukazoval na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.10.2023, sp. zn. 4CdoR/11/2023, ktoré vo svojom vyjadrení citoval. Na základe vyššie uvedeného preto navrhoval, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne a priznal otcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa [§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP], po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné, uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

5. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu oboch maloletých detí zamietol.

6. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie nie len obsahom a dôvodmi odvolania a nemal v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu (že v konaní neboli osvedčené podmienky, za ktorých by bolo potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania spôsobom navrhovaným matkou). Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov, by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom s odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Nakoľko tu však bol i nesúhlas matky s týmito dôvodmi, a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa aj s tzv. odvolacími námietkami, pre úplnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovne:

8. Pokiaľ ide o námietku matky o nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26.02.2010). Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 4/2009). Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1, § 360 ods. 1, § 366 CMP, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 CSP.

8.1 Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8.2 Podľa § 111 písm. b), c) a písm. d) CMP v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o úprave výkonu rodičovských práv k maloletému, o výžive maloletého a styku s maloletým.

8.3 Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8.4 Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8.5 Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

8.6 Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

8.7 V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

8.8 V zmysle čl. 24 ods.2 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

8.9 Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla, i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe (ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie). Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd nariadiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie skutkových okolností, z ktorých plynie záver, že je život, zdravie a priaznivý vývoj maloletého dieťaťa vážne ohrozený alebo narušený, ak to vyžaduje verejný záujem, alebo ak je naliehavá potreba bezodkladne upraviť pomery. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť iba na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechané na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nenariadením neodkladného opatrenia.

8.10 Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sa nevyhnutnosť nariadiť neodkladné opatrenie posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletých detí, ktorý je prioritný, nadradený akémukoľvek inému záujmu, ktorá skutočnosť vyplýva aj z vyššie citovaného čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Len v prípade osvedčenia bezprostredného ohrozenia dieťaťa či osvedčenia iného závažného dôvodu, je na mieste rozhodnúť neodkladným opatrením.

8.11 Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (porovnaj Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2010).

9. V tomto konaní o nariadenie neodkladného opatrenia boli osvedčené skutkové okolnosti uvedené v bode 1.2 až 1.2.6 tohto rozhodnutia, a teda najmä, že na základe právoplatného rozhodnutia súdu sa obe maloleté deti reálne nachádzajú v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá je zabezpečovaná v rovnakej dĺžke zo strany oboch rodičov, v týždňových intervaloch, že rodičia maloletých v súvislosti s uspokojovaním odôvodnených potrieb maloletého A. majú spojené výdavky cca 527 eur a v súvislosti s uspokojovaním odôvodnených potrieb maloletého C. majú spojené výdavky cca 575 (vyčíslenie výdavkov na maloletého A. a maloletého C. predložené súdu otcom nespochybnil žiaden z účastníkov konania a ani súd) s tým, že každý z rodičov hradí výdavky detí na stravu, bývanie a hygienu tak, ako tieto vznikajú v čase, keď sú deti v ich starostlivosti, že každý z rodičov hradí výdavky detí na obliekanie ako aj školské a mimoškolské aktivity detí (aj keď nie v rozsahu ako si to predstavuje druhý z rodičov, ale len v rozsahu ako to ten, ktorý rodič považuje za potrebné pre riadnu starostlivosť o deti), že matka má zo zamestnania príjem s priemerným vymeriavacím základom v sume 1.461,18 eur mesačne, že otec bol zamestnaný od 23.11.2020 – 31.08.2023 u zamestnávateľa C., A. s priemerným mesačným vymeriavacím základom v sume 1.450,05 eur a od 01.09.2023 doteraz má otec príjem od zamestnávateľa M. N. O. A. A., A. s priemerným vymeriavacím základom od septembra 2023 doteraz v sume 6.301,40 eur mesačne.

9.1 Pokiaľ za takýchto skutkových okolností súd prvej inštancie návrh matky na uloženie povinnosti otcovi platiť na výživu maloletého A. sumou 300 eur mesačne a maloletého C. sumou 250 eur mesačne zamietol z dôvodu nezistenia skutkových okolností, z ktorých by jednoznačne vyplynul záver, že život, zdravie a priaznivý vývoj maloletých je vážne ohrozený alebo narušený, alebo že by si to vyžadoval verejný záujem, alebo naliehavá potreba bezodkladnej úpravy pomerov, jeho právne posúdenie vecí odvolací súd považuje za správne a odvolacie námietky matky o nesprávnom právnom posúdení vecí – nesprávnej aplikácii § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 CSP a § 366 CMP za plne nedôvodné.

9.2 V konaní o neodkladnom opatrení môže súd uložiť rodičovi, aby platil výživné v nevyhnutnej miere. Pod pojmom „nevyhnutná miera“ treba mať na mysli takú mieru, ktorá prispeje k zabezpečeniu základných potrieb dieťaťa. Medzi základné potreby patrí predovšetkým bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky. V súlade s § 366 CMP, podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach výživného je osvedčenie skutočnosti, že bez zásahu súdu do pomerov účastníkov by bolo ohrozené zabezpečovanie výživy maloletého dieťaťa v nevyhnutnom rozsahu, ktorý rozsah je zásadne odlišný od rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom podľa zákonných kritérií uvedených v § 62 a nasl. Zákona o rodine. Podstatným je preukázanie/zistenie súdom z úradnej povinnosti, že potreby maloletého dieťaťa nie sú v konkrétnej situácii, v ktorej sa dieťa nachádza, uspokojované ani v nevyhnutnej miere (pozri aj uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8CoP/343/2022, zo dňa 16.01.2023).

9.3 V súlade s § 366 CMP, podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach výživného je osvedčenie skutočnosti, že bez zásahu súdu do pomerov účastníkov by bolo ohrozené zabezpečovanie výživy oprávneného, v tomto prípade maloletých detí, v nevyhnutnom rozsahu, ktorý rozsah je zásadne odlišný od rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vyplývajúcich zo zákonných kritérií uvedených v § 62 a nasl. zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Podstatným je preukázanie, že potreby oprávneného dieťaťa nie sú v konkrétnej situácii, v ktorej sa dieťa nachádza, uspokojované ani v nevyhnutnej miere. Samotná existencia práva dieťaťa na výživné od oboch rodičov nie je dôvodom na zásah súdu do pomerov účastníkov konania s poukazom na zákonné ustanovenie § 366 CMP.

9.4 Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam ani odvolací súd nepovažoval v tomto prípade za naplnené podmienky nevyhnutné na to, aby súd pristúpil k nariadeniu neodkladného opatrenia. Berúc do úvahy charakter inštitútu neodkladného opatrenia tu samozrejme nebol priestor na podrobné vykonávanie dôkazov, keďže súd rozhodoval v skrátanom konaní, avšak tie skutkové zistenia, ktoré zo spisu vyplývajú, postačujú na vyslovenie záveru, že v súčasnosti potreba navrhovaného neodkladného opatrenia nie je osvedčená. Odvolací súd má za to, že pomery medzi účastníkmi sú dostatočne stabilizované na to, aby postačovali na preklopenie obdobia do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

9.5 Nebolo teda osvedčené, že potreby maloletých detí (výdavky) nie sú uspokojované ani v nevyhnutnej miere. Respektíve, skutočnosť, že otec neprispieva na výživu maloletých v rozsahu navrhovanom matkou sama o sebe (t.j. bez osvedčenia, že potreby maloletého dieťaťa nie sú uspokojované ani v nevyhnutnej miere) nie je dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia. Maloleté deti sú toho času v striedavej starostlivosti oboch rodičov, maloleté deti majú zabezpečenú výživu, výchovu, ich životy a zdravie nie sú bezprostredne ohrozené. Navyše počas osobnej starostlivosti u otca im tento poskytuje bývanie i stravovanie, ako aj plnohodnotné voľnočasové aktivity či dovolenky a letné tábory.

10. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdil. Odvolací súd nerozhodoval o trovách odvolacieho konania, nakoľko nešlo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1, § 396 ods. 1 CSP).

11. Ďalšie odvolacie argumenty matky maloletých detí odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov veci uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty sporových strán (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

Preto na ostatnú odvoláciu argumentáciu matky maloletých detí zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyselne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).